

Zemřelí v Plzeňském kraji v roce 2025

26. 10. 2026

Od roku 2023 je v kraji patrný rostoucí trend počtu úmrtí související mimo jiné se stárnoucí silnou generací poválečných baby boomers. V návaznosti na vyšší naději dožití umírá ve věkové skupině nad 85 let téměř dvakrát více žen než mužů. Nejčastěji lidé umírají ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče a nejsmutnějšími bývají z pohledu statistiky úmrtnosti zimní měsíce. Mezi nejčtenější příčiny smrti patřily nemoci oběhové soustavy a novotvary.

V roce 2025 zemřelo v Česku 113 337 osob. V 6 592 případech šlo o obyvatele Plzeňského kraje a v porovnání s předchozím rokem se jedná o nárůst 336 osob, tj. o 5,4 %. Nejvíce obyvatel, a to více než 13 tis., zemřelo ve Středočeském a Moravskoslezském kraji. Naopak tomu bylo v kraji Karlovarském, kde je dlouhodobě nejnižší hodnota zemřelých v republice, což je ovšem ovlivněno početní velikostí regionu.

Pro lepší srovnatelnost území je využíván relativní ukazatel **úmrtnosti v přepočtu na obyvatelstvo**. Na 1 000 obyvatel v Plzeňském kraji jich v roce 2025 zemřelo 10,8 ‰, což představuje mírně nižší hodnotu, než byl republikový průměr (10,4 ‰). Nejvyšší úmrtnosti bylo dosaženo v Ústeckém kraji (11,7 ‰) na rozdíl od hl. města Prahy, která se s hodnotou 8,7 ‰ pohybuje na opačném konci žebříčku. V rámci Plzeňského kraje byla nejvyšší relativní úmrtnost v roce 2025 mapována na Klatovsku (11,8 ‰), naopak nejnižší na severu Plzeňska (10,0 ‰).

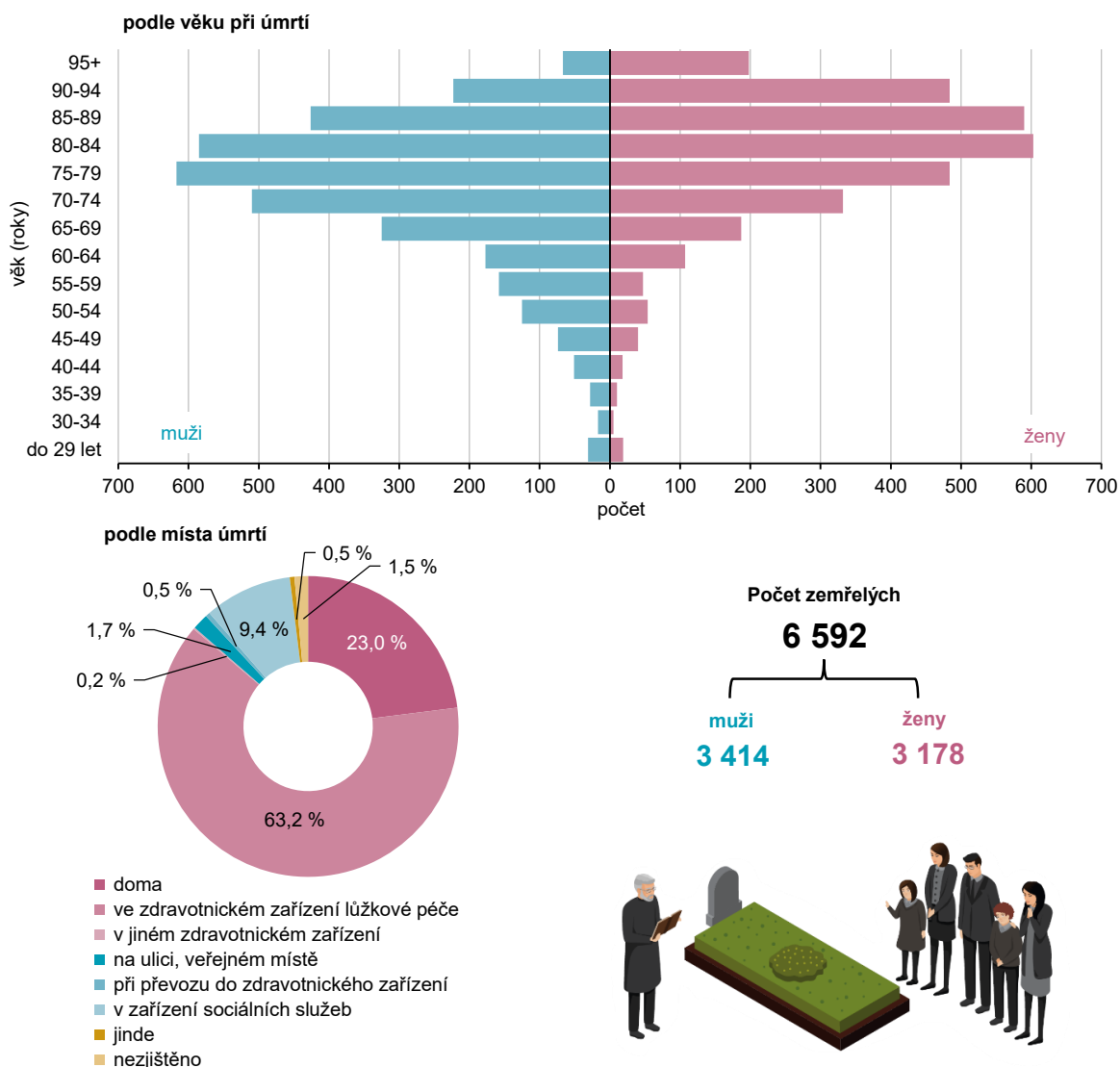
Za sledovaných 25 let vývoje našeho kraje bylo výraznější navýšení úmrtnosti mapováno mezi roky 2014 a 2015, a to téměř o desetinu. Jednalo se mimo jiné o vliv chřipkové epidemie v lednu a únoru, ale následně také vln veder v srpnu, což v obou případech mohlo přispět ke zhoršení stavu starších a nemocných obyvatel. Další a zároveň nejvýraznější růst úmrtnosti nastal v období pandemie covid-19, kdy se mezi roky 2019 a 2021 navýšil počet zemřelých téměř o čtvrtinu, tj. o 1,6 tis. Od roku 2022 byl mapován pokles až do roku 2023, od kterého počty znovu narůstají vlivem silnějších poválečných ročníků dostávajících se do seniorského věku.

Z genderového pohledu mezi zemřelými mírně převažují muži (51,8 %). S ohledem na věk je vyšší procento umírajících žen ve vyšších věkových kategoriích, což souvisí s vyšší nadějí dožití v porovnání s muži. Konkrétně v roce 2025 zemřelo ve věkové skupině 85 a více let téměř dvakrát tolik žen než mužů. Rozdíl mezi muži a ženami lze zaznamenat i v kategorii produktivního věku (15–64 let), kde podíl z celkového počtu zemřelých žen dosahuje 9,1 %, podíl mužů je naopak vyšší (19,2 %). Dle pětiletých věkových kategorií bylo nejvíce zemřelých mužů ve věku 75–79 let (18,1 %) a žen ve věku 80–84 let (19,0 %). Hlavním důvodem úmrtí mužů zejména mladších ročníků je poměrně rizikovější způsob života. Muži v porovnání se ženami dosahují většího počtu tragických úmrtí, vykonávají častěji fyzicky náročnější práci. Ženy naopak ve srovnání s muži bývají opatrnější a pečlivější v preventivních lékařských prohlídkách, také například méně často propadají nezdravým návykům jako je kouření nebo alkohol.

Ukazatel **naděje dožití** se s ohledem na vyloučení nahodilých výkyvů zpracovává na základě úmrtnostních tabulek za dvouletá období. Z hlediska vývoje sice zaznamenal po dlouholetém rostoucím trendu v období 2020–2021 mírný pokles vlivem vyšší úmrtnosti v době koronavirové pandemie, ale v následujících letech opět narostl a již v období 2022–2023 překročil u mužů hranici 77 a u žen 82 let a dále převážně rostl. Naděje dožití při narození tak v roce 2025 činila v regionu u mužů 77,41 let a u žen 82,96 let. Retrospektivně se jedná o nárůst téměř 5 let v případě mužů a o něco nižší v případě žen ve srovnání se situací před 25 lety (s obdobími 2001–2002).

Znalost skutečnosti, **kde lidé umírají**, je důležitým indikátorem nejen kvality a dostupnosti služeb paliativní péče, ale také v sobě odráží kulturní a sociální zvyklosti a možnosti v rámci zdravotního systému. Obyvatelé Plzeňského kraje nejčastěji umírali ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, a to v 63,2 % případů. Jedná se tak o pokles ve srovnání se situací před deseti lety, kdy hodnota přesahovala 67 %. V roce 2025 zároveň více obyvatel umíralo v domácím prostředí (23,0 %) a v zařízeních sociálních služeb (9,4 %).

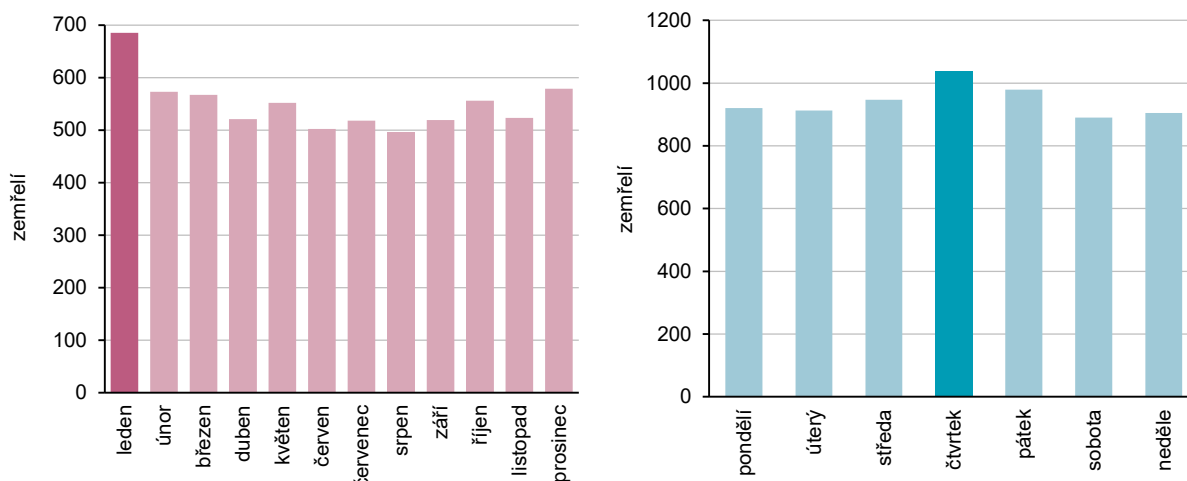
Graf 1 Zemřelí v Plzeňském kraji v roce 2025

Z hlediska **sezónnosti úmrtí** si smutné prvenství pravidelně nese zimní období, kdy se vlivem oslabené imunity v chladném počasí a rozšířenějších respiračních onemocnění zhoršují potíže s dýcháním a krevním oběhem. V roce 2025 nejvíce obyvatel Plzeňského kraje, a to 685, zemřelo v lednu. K dalším měsícům, kde se projevila mírně vyšší úmrtnost, patřil prosinec (579) a únor (573). Naopak jediným měsícem, kde počet zemřelých nepřesáhl 500 osob, byl srpen. S ohledem na dny v týdnu byl s výskytem úmrtí v kraji nejčetnější čtvrtek (1 038), naopak s nejnižší frekvencí se ve statistikách roku 2025 objevila sobota (890), jedná se však v rámci týdne jen o malé početní rozdíly.

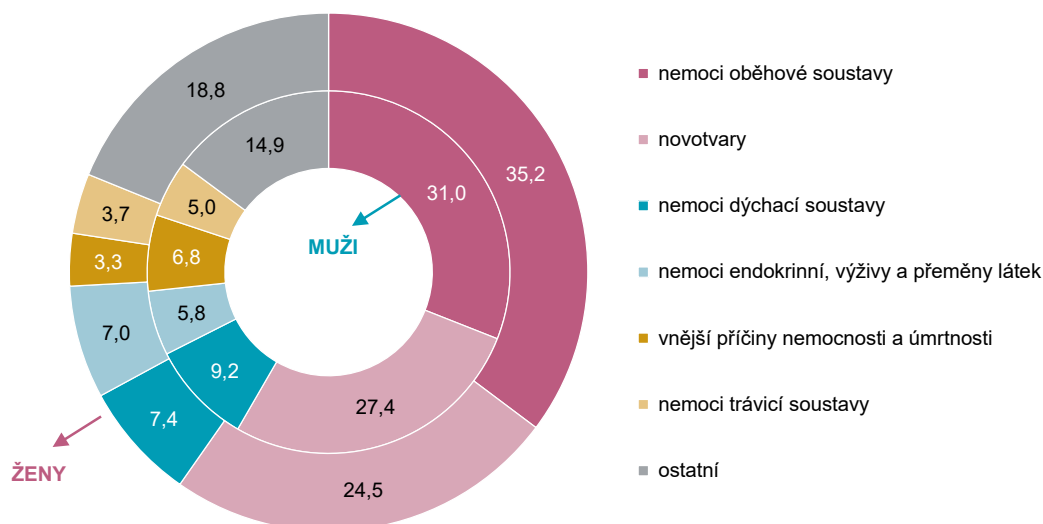
K nejtragičtějším konkrétním dnům v roce 2025 se zařadily 20. 1. a 31. 12., v tyto dny zemřelo shodně 33 obyvatel našeho kraje.

Graf 2 Zemřelí podle měsíce a dne v týdnu v Plzeňském kraji v roce 2025

Mezi nejčastější **příčiny smrti** patřily v Plzeňském kraji v roce 2025 nemoci oběhové soustavy, které byly určeny u téměř třetiny (2 178) všech zemřelých. Ve více než polovině případů šlo o ženy, zároveň tato prvotní příčina dominuje u obou pohlaví. Konkrétně v rámci klasifikace této skupiny šlo ve 36,7 % případů o ischemické nemoci srdeční.

Graf 3 Zemřelí podle příčiny smrti a pohlaví v Plzeňském kraji v roce 2025 (%)

Na druhé místo se v kraji zařadily novotvary, které byly identifikovány jako příčina u 1 712 zemřelých, z nichž v 54,6 % případů šlo o muže. K nejčastějším typům zhoubných nádorů se zařadila rakovina průdušnice, průdušek a plic, na kterou v Plzeňském regionu zemřelo v roce 2025 celkem 289 obyvatel. Po genderovém zaměření však u žen tento typ novotvarů v počtu případů úmrtí předčil počet zemřelých na zhoubný novotvar prsu (114). U mužů se poté na druhém místě vyskytoval

zhoubný novotvar tlustého střeva a konečníku (111) následovaný zhoubným novotvarem prostaty (102). V souhrnu obou pohlaví se na třetím místě nacházel počet úmrtí na zhoubný novotvar slinivky břišní, která patří k nejagresivnějším typům rakoviny v souvislosti s její rezistencí na léčbu a pozdní diagnostikou.

Třetí příčku ve skupinách nejčastějších příčin smrti s 8,3 % (548 zemřelými) obsadily v Plzeňském kraji nemoci dýchací soustavy, dále následovaly nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (6,4 %; 421 případů úmrtí).

Kontakt:

Mgr. Stanislava Zychová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
T: 377 612 253
M: 704 688 719
E: stanislava.zychova@csu.gov.cz